

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg Kultur og Levekår		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Ressursfordelingsmodell grunnskole 2020

Kommunedirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Ny ressursfordelingsmodell for grunnskole vedtas som framlagt. Modellen evalueres skoleåret 2020/2021 og kommunedirektøren gis fullmakt til å justere modellen.

Vedlegg:

Ny modell

Saksopplysninger

Stjørdal kommune har en ressursfordelingsmodell fra 2004. Modellen er bygd opp med en grunnressurs til hver skole, øremerking til deler av spesialundervisningen, minoritetsspråklige elever og mottaksskoler, elever med helseutfordringer, avtalefestet seniortiltak, tidlig innsats 1.-4. trinn (K-styrevedtak 1 mill.) og valgfag på ungdomstrinnet.

Det som gjenstår innenfor tildelt ramme fordeles til skolene som en elevressurs, altså et kronebeløp pr. elev over 30 elever. Modellen er revidert flere ganger, og fikk i 2013 et kontrollark som skulle kvalitetssikre at skolene kunne drifte forsvarlig innenfor tildelt ramme. I 2018 ble lærernorm for grunnskolen innført, med krav om maksimalt 15 elever pr. lærer i gjennomsnitt for 1.-4. trinn og maksimalt 20 elever pr. lærer i gjennomsnitt for øvrige trinn. I tillegg er klassesdelingstallet fortsatt ikke opphevet som grunnlag for ressurstildeling, jfr. O. nr. 126 (2002-2003). Tidligere statlige øremerkede midler til tidlig innsats er overført til lærernorm.

Slik modellen er bygd opp vil den alltid styres i balanse ettersom elevressursen reduseres eller økes i takt med tildelt ramme. Kontrollarket kan si noe om budsjettering er realistisk og er utgangspunkt for justering med skjønn.

Kommunedirektøren er bedt om å legge fram en ny modell for ressursfordeling som ikke har drivende faktorer; som for eksempel øremerking av midler til spesialpedagogiske tiltak. Stjørdalsskolen har over tid hatt en stor andel elever som mottar spesialpedagogisk hjelp, men kommunen har over flere år arbeidet målrettet for å redusere denne andelen. Tidlig innsats og fokus på tverrfaglig samarbeid har vært viktige faktorer.

Nasjonalt ligger andelen elever med spesialpedagogisk hjelp på ca. 8 %. Stjørdal har fra 2009 til 2016 hatt en økning fra 5,4 % til 12 %. Fra 2016 ser vi at andelen elever som mottar spesialundervisning reduseres.

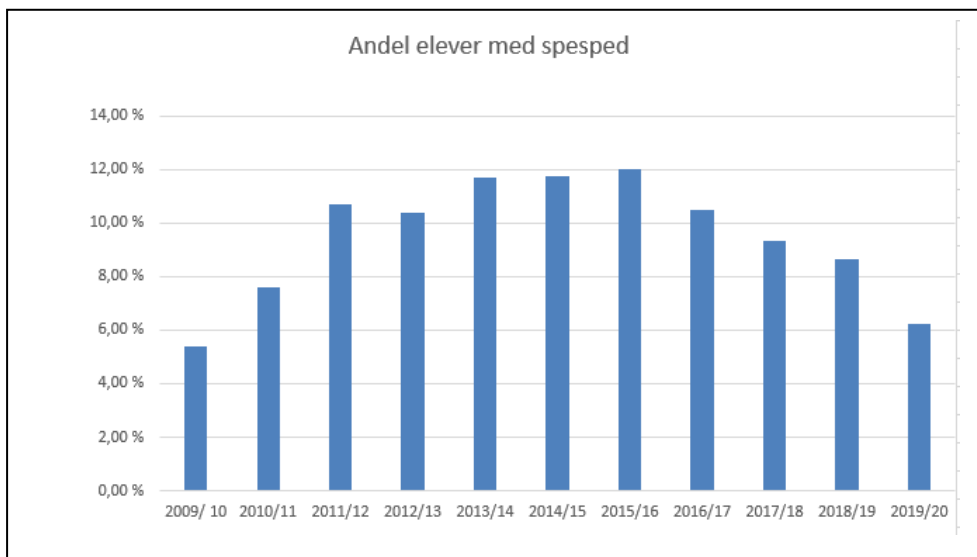

Fig 1

Som figuren viser, er andelen elever med vedtak om spesialundervisning inneværende skoleår på 6 %. (Grunnskolen informasjonssystem (GSI) pr. 1. oktober 2019). Kommunedirektøren anser dette som et realistisk bilde av behovet i Stjørdal kommune, og har fokus på tidlig innsats for å hindre økt behov for spesialpedagogisk hjelp.

Andelen elever med spesialpedagogiske behov kunne være en driver i dagens ressursfordelingsmodell. Det kan føre til at en stor andel av ressursene blir låst til enkeltelever. I dagens modell benyttes 2 satser for tildeling:

1. Høy sats for elever med vedtak fra 646 årstimer – kr 420.000,-
2. Lav sats for elever med vedtak mellom 323 og 645 årstimer – kr 210.000,-

Elever med mindre enn 323 årstimer gir ikke øremerkede midler og må løses innenfor skolens ramme/frie midler.

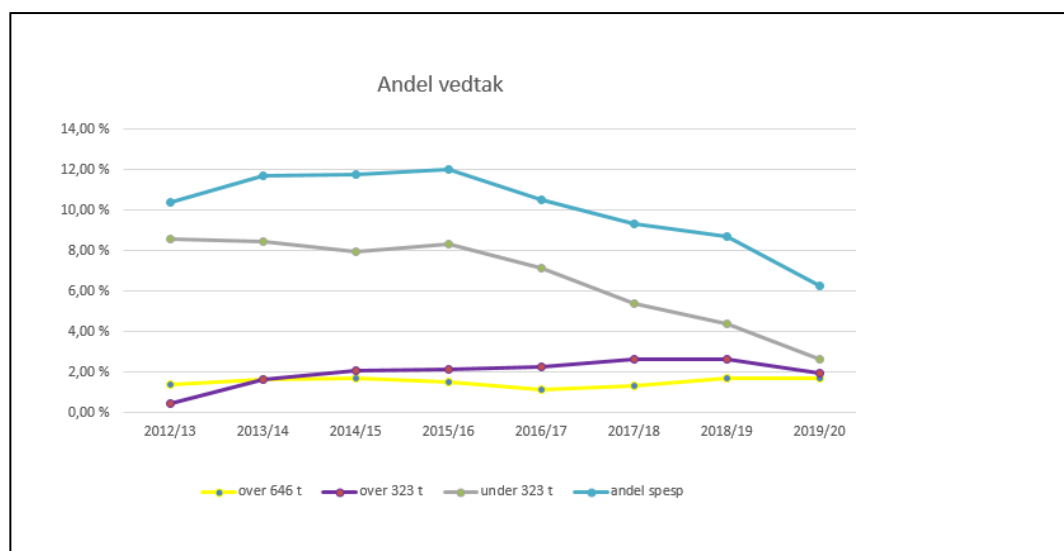

Fig 2

I denne figuren ser vi at de største vedtakene, fra 646 årstimer, har vært stabil like under 2 % i hele perioden. Mellomstore vedtak, 323 – 645 årstimer, har også vært stabil rundt 2 %. Det er vedtak under 323 årstimer som har hatt størst reduksjon. Disse vedtakene har ikke vært finansiert i dagens modell, og skolene har løst dette med «frie midler».

Kommunedirektøren foreslår i ny modell at spesialundervisning finansieres slik:

1. Høy sats for elever med vedtak fra 646 årstimer – 500.000,- Denne satsen reguleres hvert år slik at den tilsvarer 75 % av adjunktlønn med 10 års ansiennitet
2. Øvrig spesialpedagogisk hjelp dekkes av skolens frie midler

Begrunnelsen for denne finansieringsmodellen er at andelen elever med store vedtak er stabilt, og spesielt små enheter er helt avhengig av at disse finansieres spesielt. Et vedtak på over 645 årstimer vil være vanskelig å finansiere innenfor ordinært budsjett for de minste enhetene. Siden det har vært en reduksjon av andel elever med små vedtak finner vi det forsvarlig å ikke øremerke finansiering av disse.

Fagfornyelsen – den nye læreplanen – som tas i bruk høsten 2020, medfører at skolene må skifte ut mye av læremidlene de benytter i dag. Overgangen til digitale læremidler i flere fag fører til at kostnadene blir årlige. Skolebøker har tidligere hatt levetid opp mot 10 år, årlige lisenser tilsvarer ca. samme kostnad som 1/5 av ei bok. Derfor økes posten for læremidler til elever fra kr 3600 til kr 5400,- pr. elev og driftsmidler til ansatte indeksreguleres til kr 9160,- pr. ansatt.

I modellen ligger det også en norm for administrasjonsressurs i skolen. Denne beregnes ut fra elevtall, antall klasser, spesialklasser (for eksempel mottak), barne- og ungdomstrinn. Om man sammenligner nåværende og ny modell vil man finne at det er skoler som ligger over normen og skoler som ligger under. Med en norm for administrasjonsressurs sikrer man en mer likeverdig arbeidssituasjon for skolelederne.

Vurdering

Med kommunedirektørens forslag til ressursfordelingsmodell vil elevressursen, altså summen skolene får pr. elev over 30 elever, øke fra kr 53 000 til kr 56 000 inneværende skoleår. Dette vil medføre at enheter med lav andel spesialundervisning vil oppleve et større handlingsrom. Enheter som har en høyere andel vil fortsatt kunne ha utfordringer med å oppfylle lærernorm. Ved at man ikke øremerker ressurser til små vedtak vil de heller ikke være en drivende faktor for å ha en stor andel elever med slike vedtak. Elever i denne kategorien skal uansett ha hjelp og tilrettelegging og de kan få hjelp gjennom ordinære tiltak som lesekurs, kurs i matematikk eller 2-lærer i klassen.

Forslag til ny ressursfordelingsmodell er drøftet i rektorkollegiet, og tilbakemeldingen fra enhetslederne er entydige: De drifter med stramme rammer, og ligger akkurat på lærernorm. Som man kan lese ut av fig 3 ligger de fleste skolene akkurat på lærernorm.

Skole	Elevtall	Andel spesped 19/20	Lærernorm
Forradal	39	2,6%	10,1/10,7
Elyran	39	5,1%	10,7/14,5
Skjelstadmark	101	5%	14,8/19,4
Haraldreina	122	5,7%	14,4/18,3
Hegra B	176	6,3%	15,1/18,7
Kvislabakken	178	3,9%	14,2/19,8
Skatval	257	7,4%	17,3/18,6
Lånke	345	3,8%	15/17,9
Halsen	390	5,6%	15/19,9
Fosslia	421	5%	14,7/19,4
Hegra U	146	10,3%	19,6
Halsen U	312	5,8%	20,2
Stokkan U	401	8,7%	20,3
Sum	2927	6%	

Fig 3

I ny ressursfordelingsmodell ligger det følgende endringer:

- Endring i tildeling av spespedressurs
- Justert opp post for læremidler
- Justert opp post for driftsmidler til ansatte
- Administrasjonsressurs for skolene har fått egen utregning

Grunnressurs til skolene på 3,5 mill., prinsippet med elevressurs, kontroll mot klassedeling og lærernorm, samt justering av budsjett i forhold til lønnsfaktor er uendret fra gammel modell.

Utdanningsforbundet har vært invitert til drøfting av modellen både i samarbeidsmøter og i rektormøtet.